

UZASADNIENIE

Wyrokiem zaocznym z dnia 11 stycznia 2018 roku w sprawie o sygn. akt I C 1404/17 z powództwa Kancelarii (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K. przeciwko A. W. o zapłatę, Sąd Rejonowy w Kutnie oddalił powództwo.

W uzasadnieniu powyższego orzeczenia Sąd I instancji ustalił, że w dniu 16 maja 2016 roku pomiędzy (...) Spółka z o.o. w W. a Kancelarią (...) Spółką Akcyjną w K. została zawarta umowa przelewu wierzytelności, w ramach której Kancelaria (...) Spółka Akcyjna w K. miała nabyć wymagalne wierzytelności pieniężne przysługujące dotychczasowemu wierzycielowi, których wykaz stanowił załącznik nr 1 do niniejszej umowy będący integralną częścią umowy cesji. Na wyciągu z załącznika nr 1 do umowy cesji wskazano A. W. jako dłużnika oraz że na jego zadłużenie wynikające z umowy nr (...) składa się kwota 1.483,00 zł, w tym kapitał stanowił kwotę 374,79 zł.

W piśmie z dnia 6 czerwca 2016 roku, wystosowanym do pozwanego, Kancelaria (...) Spółka Akcyjna w K. zawarła informację o dokonaniu cesji oraz zmianie dotychczasowego wierzyciela i nabyciu przedmiotowej wierzytelności wobec dłużnika, jednocześnie informując, że z tytułu umowy pożyczki z dnia 21 grudnia 2014 roku o numerze (...) - (...) wynika zadłużenie pozwanego na łączną kwotę 1.647,08 zł.

(...) spółka z.o.o. udzielała pożyczek drogą internetową.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że powództwo jest bezzasadne i podlega oddaleniu w całości. Zdaniem Sądu Rejonowego powód nie udowodnił ani istnienia zobowiązania po stronie wskazanego przez powoda poprzednika prawnego ani nie wykazał swojej legitymacji do wystąpienia z niniejszym pozwem. Złożenie dokumentów w kserokopiach niepotwierdzonych za zgodność z oryginałem przez profesjonalnego pełnomocnika nie sposób uznać za wystarczające. Powód nie wykazał skutecznego nabycia wierzytelności od pierwotnego wierzyciela ani faktu istnienia wierzytelności. Nie przedłożył stosownych dokumentów, które potwierdzałyby, że pozwany wyraził zgodę na zawarcie umowy ramowej pożyczki oraz złożył wnioski o udzielenie pożyczki. Powód nie wykazał, aby pierwotnego wierzyciela i pozwanego łączyła umowa pożyczki, albowiem do pozwu dołączył jedynie niepodpisany przez nikogo wydruk komputerowy umowy ramowej pożyczki, z której nie wynika konkretna istniejąca i wymagalna wierzytelność wobec strony pozwanej.

Z uwagi na fakt, że pozwany nie zajął merytorycznego stanowiska w sprawie ani też nie stawił się na wyznaczonej rozprawie wyrok jest zaoczny z mocy art. 339 § 1 w zw. z art. 340 k.p.c.

Apelację od powyższego orzeczenia wniósł powód, zarzucając zaskarżonemu wyrokowi naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

1. art. 236 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i zaniechanie wydania postanowień

dowodowych, a przy tym dokonanie oceny tychże dowodów, w sytuacji gdy sąd nie może opierać postępowania dowodowego w oparciu o dowody prawidłowo niewprowadzone do postępowania;

2. art. 339 § 2 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i zaniechanie przez Sąd analizy

przedstawionych przez powoda twierdzeń i dopiero po ich negatywnej ocenie przeprowadzenie postępowania dowodowego w sytuacji, gdy ww. przepis przy spełnieniu przesłanek do wydania wyroku zaocznego nakłada obligatoryjny obowiązek dokonania oceny twierdzeń powoda.

Na wypadek nieuwzględnienia powyższych zarzutów, z ostrożności procesowej powód zarzucił zaskarżonemu orzeczeniu naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

a) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, tj. brak

wszechstronnego rozważania zebranego w sprawie materiału przez Sąd I instancji i odmówienie mocy dowodowej przedłożonym w sprawie dokumentom, w sytuacji, gdy przedmiotowe dokumenty winny być traktowane jako dowody należycie wykazujące istnienie przysługującej powodowi należności,

b) art. 232 zd. 2 k.p.c. w zw. z art. 299 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie

i nieprzeprowadzenie przez Sąd I instancji dowodu z przesłuchania stron – strony pozwanej w sytuacji, gdy zdaniem Sądu (czemu powód konsekwentnie zaprzecza) w sprawie brak było środków dowodowych,

c) art. 308 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i zaniechanie przeprowadzenia

przez Sąd I instancji dowodów z przedłożonych w postępowaniu dokumentów, jako dowodów utrwalonych za pomocą urzędzeń wskazanych w przepisie,

d) art. 208 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i w przypadku powzięcia

wątpliwości przez Sąd Orzekający, zaniechanie wezwania strony powodowej do przedstawienia dowodów oraz zajęcia stanowiska, celem wyjaśnienia wątpliwości Sądu.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 1.483,00 zł wraz z odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty i kosztami postępowania oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Nadto wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego rewidenta.

Jako wniosek ewentualny skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania wraz z obowiązkiem orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja powoda jest bezzasadna i jako taka podlega oddaleniu.

W pierwszej kolejności wyjaśnienia wymaga, że niniejsza sprawa była rozpoznawana w postępowaniu uproszczonym, w związku z czym Sąd Okręgowy na podstawie art. 505¹⁰ § 1 i § 2 k.p.c. rozpoznał apelację na posiedzeniu niejawnym w składzie jednego sędziego.

Zaznaczyć należy również, że w postępowaniu uproszczonym zgodnie z art. 505⁹ § 1¹ k.p.c. apelację można oprzeć tylko na zarzutach naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie lub naruszenia przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy. Natomiast stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c. jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne poczynione przez Sąd pierwszej instancji ustalenia, prawidłowo ocenione w świetle dyrektyw art. 233 § 1 k.p.c.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutów naruszenia prawa procesowego, wskazać należy, że zupełnie bezpodstawnym jest zarzut naruszenia art. 236 k.p.c. Sąd prawidłowo przeprowadził dowód ze złożonych dokumentów i w sposób dostatecznie pewny określi materiał dowodowy mogący stanowić podstawę merytorycznego

orzekania. Uzasadnienie zarzutu ogranicza się jedynie do polemiki z wnioskami wyprowadzonymi przez Sąd Rejonowy.

Rzeczą sądu ponadto nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności jeżeli strona jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika. Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Wskazać należy, że to na stronie powodowej spoczywa ciężar dostarczenia sądowi materiału dowodowego, na podstawie którego mógłby on przekonać się o prawdziwości faktów uzasadniających żądanie, czyli na wykazaniu słuszności żądania.

Odnosząc się do zarzutu apelacji dotyczącego naruszenia art. 339 § 2 k.p.c., wskazać należy, że okoliczność, iż w sprawie wydano wyrok zaoczny nie oznacza, że powództwo w takim wypadku jest zawsze uwzględniane w całości. Niezajęcie stanowiska przez pozwanego odnośnie żądania pozwu nie zwalnia powoda z obowiązku wykazania zobowiązania pozwanego. W art. 339 § 2 k.p.c. określono podstawę faktyczną wyroku zaocznego. Zgodnie z tym przepisem sąd – jeżeli nie ma uzasadnionych wątpliwości – zobligowany jest do uznania podanej przez powoda podstawy faktycznej (tj. twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych) za zgodną z prawdą bez przeprowadzania postępowania dowodowego. Sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy w świetle przepisów obowiązującego prawa materialnego, twierdzenia powoda uzasadniają uwzględnienie żądań pozwu, w zakresie tym nie obowiązuje bowiem domniemanie z art. 339 § 2 k.p.c., negatywny zaś wynik takich rozważań powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1972 r. III CRN 30/72, publ. LEX nr 7094).

Dyspozycja wskazanego przepisu wskazuje wyraźnie, że sąd orzekający może przyjąć za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą jedynie wtedy, gdy nie budzą one uzasadnionych wątpliwości i nie zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Analiza akt niniejszej sprawy nie pozwala zaś odmówić słuszności stanowisku Sądu Rejonowego, że choć uzasadnione jest roszczenie powoda o zwrot udzielonej pożyczki, to ustalona umową prowizja miała na celu obejście ustawy.

Wbrew twierdzeniom apelującego, w okolicznościach rozpoznawanej sprawy, Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w oparciu o cały zgromadzony materiał dowodowy i nie naruszył przy tym dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c. Przeprowadzona przez ten Sąd ocena materiału dowodowego jest w całości logiczna i zgodna z zasadami doświadczenia życiowego.

Za chybiony uznać także należy zarzut naruszenia art. 232 zd. 2 k.p.c.

w zw. z art. 299 k.p.c. Przepis ten stanowi wyjątek od zasady kontradyktoryjności, a więc dopuszczenie przez sąd dowodu z urzędu może nastąpić jedynie wtedy, gdy nie ma innej możliwości doprowadzenia do właściwego rozstrzygnięcia sprawy. Jest to prawo sądu, a nie obowiązek i skorzystanie z tego uprawnienia uzależnione jest od oceny danej sprawy.

Nietrafny jest również zarzut naruszenia art. 308 k.p.c. Sąd Okręgowy nie dopatruje się pominięcia przez Sąd I instancji wymienionych w powołanym przepisie dowodów, których, co wymaga podkreślenia, powód w tej formie nie składał.

Za prawidłową należy uznać ocenę, że powód nie udowodnił istnienia dochodzonego roszczenia. Powództwo było już w postępowaniu pierwszoinstancyjnym nieprzygotowane, gdyż strona powodowa nie przedstawiła dowodów umożliwiających weryfikację tego, czy wierzytelność w ogóle istniała i jaka była jej wysokość, a ponadto nie wykazał, że doszło do jej przelewu na rzecz powoda. Powód nie przedstawił dowodów, z których wynikałoby, że w chwili

dokonywania przelewu istniała wierzytelność wobec pozwanego. Trudno więc rozważać skuteczność cesji, skoro nie ma pewności co do istnienia samej wierzytelności.

Trzeba pamiętać, że powód trudni się profesjonalnie działalnością gospodarczą, której standardy wymagają zachowania pełnej dokumentacji dotyczącej konkretnej wierzytelności i zaprezentowania jej Sądowi w sposób nie budzący wątpliwości, zwłaszcza w odniesieniu do konsumenta.

Mając na uwadze niezasadność zarzutów apelacyjnych oraz jednocześnie brak ujawnienia okoliczności, które podlegają uwzględnieniu w postępowaniu odwoławczym z urzędu, apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.